

چابهار، اکسیژن توسعه کشورهای منطقه

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل منطقه آزاد چابهار به نقل از ایسنا؛ بندر چابهار در جنوب شرق ایران، نقطه عطف معافیت‌های تحریمی ایران خواهد بود؛ بندری که آن‌قدر اهمیت دارد که آمریکا هم‌راستا با نفت به آن معافیت تحریمی داده است. آمریکا گفته معافیت چابهار از تحریم‌ها در راستای کمک به توسعه اقتصادی افغانستان و تسهیل سرمایه‌گذاری هند در این بندر است.

بندر چابهار مسیر ناگزیر هند، شریک راهبردی آمریکا در آسیا، برای اتصال به افغانستان و آسیای میانه است؛ اتصالی که برای هند حیاتی است تا حضور خود در آسیای میانه را تقویت کند و از رقیب اصلیش چین عقب نیفتد.

منابع طبیعی غنی آسیای میانه و افغانستان، ابرقدرت‌های اقتصادی آسیا، چین و هند را وا داشته تا برای تأمین نیاز پایدار آینده خود به آن‌ها دست‌یابند. برآورد مطالعات مؤسسات داخلی و بین‌المللی آسیای میانه نشان می‌دهد؛ این منطقه در کمترین تخمین 17.2 و در بیشترین 49.7 میلیارد بشکه ذخایر شناخته شده یا 5 درصد از کل ذخایر جهانی نفت و 6.65 تریلیارد مترمکعب یا 3.8 درصد کل ذخایر جهانی گاز را داراست؛ هم‌چنین بنا به برآوردهای جهانی تنها در افغانستان 3000 میلیارد دلار ذخایر معدنی وجود دارد.

چین در حال توسعه بندر گوادر پاکستان در 170 کیلومتری شرق چابهار به‌عنوان نقطه‌ای برای دسترسی پایدار به آسیای میانه و افغانستان است؛ چین متعهد شده در یک برنامه زمانی منسجم 15 ساله، 62 میلیارد دلار در گوادر و پسرکرانه‌های جاده‌ای، ریلی و هوایی آن سرمایه‌گذاری کند. مهم‌ترین برنامه اعلامی چین علاوه بر دسترسی به آسیای میانه از راه توسعه گوادر به عنوان آنتن فرعی جاده ابریشم، تقویت حضور در شمال اقیانوس هند است؛ حضوری که به گواه کارشناسان برای آمریکا نگران‌کننده خواهد بود.

هند بیش از میلیارد دلار را صرفه توسعه بندر و پسرکرانه‌های چابهار می‌کند

هند شریک راهبردی آمریکا در آسیا در رقابت با چین در موافقتنامه‌ای که خرداد 95 میان روسای جمهور ایران، افغانستان و نخست وزیر هند امضا شد، متعهد شده به مراتب چیزی بیش از یک میلیارد دلار را صرف توسعه بندر و راه‌های ارتباطی و ترانزیتی چابهار کند؛ در این موافقتنامه که در سفر بهمن ماه 96 رئیس جمهور به هندوستان نهایی شد و اولین نشست هماهنگی آن با حضور معاون وزیر راه و شهرسازی ایران، قائم مقام وزارت خارجه هند و معاون وزارت حمل و نقل افغانستان اول آبان ماه امسال در تهران برگزار شد؛ به تفصیل هند 85 میلیون دلار را صرف تجهیز دو اسکله بندر چابهار به تجهیزات و امکانات تخلیه و بارگیری کالا، 150 میلیون دلار را صرف توسعه پسرکرانه بندر چابهار و هم‌چنین حدود 900 میلیون دلار را هم صرف توسعه و تکمیل راه آهن چابهار-زاهدان-سرخس می‌کند.

هند برای دسترسی به آسیای میانه و افغانستان از راه چابهار پاکستان، رقیب اصلی سیاسی‌اش را دور می‌زند؛ بندر چابهار از نظر اقتصادی هم راهی به‌صرفه برای هند برای دسترسی به افغانستان و آسیای میانه است؛ هند سالانه 16 میلیون تن کالا به ارزش 17 میلیارد دلار به آسیای میانه و افغانستان صادر می‌کند که استفاده از بندر چابهار به گواه مقامات هندی هزینه حمل و نقل کالا به افغانستان و آسیای میانه را تا یک سوم کاهش می‌دهد.

چابهار، اکسیژن توسعه کشورهای منطقه

بندر چابهار مسیر ناگزیر افغانستان نیز خواهد بود؛ کشوری که آمریکا ادعا می‌کند متعهد به توسعه آن است به ویژه توسعه اقتصادی؛ آمریکا از هند خواسته مشارکت فعال‌تری در بازسازی افغانستان ایفا کند؛ اشرف غنی احمدزی رئیس جمهوری افغانستان از چابهار

به‌عنوان اکسیژن توسعه افغانستان و کشورهای منطقه یاد می‌کند.

اهمیت راهبردی چابهار برای افغانستان هم سیاسی است و هم اقتصادی؛ اقتصادی به این دلیل که این بندر به‌صرفه‌ترین راه دسترسی کشور محصور در خشکی افغانستان با آب‌های آزاد است؛ کشور 30 میلیون نفری افغانستان به‌شدت وابسته به واردات است؛ این کشور 95 درصد نیاز کالایی خود را وارد می‌کند؛ بندر چابهار از میان‌گزینه‌های در دسترس افغانستان برای اتصال به آب‌های آزاد مسیری به‌صرفه‌تر است؛ این بندر نسبت به بندرعباس 90 کیلومتر و نسبت به بندر کراچی پاکستان 700 کیلومتر به مرکز افغانستان نزدیک‌تر است و به‌گواه مدیران وزارت حمل و نقل افغانستان موجب می‌شود کالاهای افغان 20 درصد زودتر به مقصد برسند. هم‌چنین از آنجایی که هند یکی از مبادی اصلی واردات افغانستان است، چابهار هزینه‌های حمل و نقل را تا یک سوم برای تجار افغان کاهش می‌دهد؛ مدیرکل بنادر و دریانوردی سیستان و بلوچستان می‌گوید: هزینه تخلیه کالا در بندر شهید بهشتی چابهار برای تجار افغان به ازای هر کانتینر هزار دلار ارزان‌تر از بنادر پاکستان و 1.5 میلیون تومان ارزان‌تر از بندر شهیدرجایی بندرعباس است.

بهر روز آقایی با اشاره به مشوق‌ها و تخفیفات در نظر گرفته‌شده برای رونق اقتصادی بندر شهید بهشتی چابهار می‌افزاید: برای خدمات جانبی به صاحبان کالا و خطوط کشتیرانی یک سیستم خدماتی تک پنجره‌ای، هتل و امکانات رفاهی در زون اداری احداث شده است، هم‌چنین برای ایجاد انگیزه برای صاحبان کالا و خطوط کشتیرانی تخفیف 30 درصدی در کلیه حقوق و عوارض بندری برای کشتی‌های کانتینری به‌علاوه تخفیف حداقل 30 درصدی در هزینه‌های تخلیه و بارگیری برای خطوط کشتیرانی، محاسبه تخفیف 75 درصدی در انبارداری کانتینرهای وارداتی و تخفیف 85 درصدی برای کانتینرهای صادراتی و ترانزیتی در نظر گرفته‌شده است.

مدیرکل بنادر و دریانوردی سیستان و بلوچستان تصریح می‌کند: امیدواریم با تخفیفات و تشویق‌های در نظر گرفته‌شده سالانه حداقل 5 میلیارد دلار از حجم معاملات افغانستان که عمدتاً با هند انجام می‌شود را به بندر چابهار جذب کنیم.

پاکستان برای استفاده تجار افغان از کراچی مانع تراشی می‌کند

اهمیت سیاسی چابهار برای افغانستان نیز معلوم است؛ افغانستان سال‌هاست از بندر کراچی پاکستان برای واردات و صادرات خود استفاده می‌کند؛ بندری که پاکستان تاکنون به‌دلایل مختلف برای استفاده تجار افغان از آن مانع تراشی کرده است.

نصیر احمد نور سفیر افغانستان در ایران می‌گوید: ورود گروه‌های تروریستی از پاکستان به افغانستان و ایجاد موانعی را برای استفاده بازرگانان افغان از بندر کراچی اهمیت بندر چابهار را برای افغانستان دوچندان کرده است.

وی با اشاره به محدودیت‌های بندر کراچی برای افغانستان می‌افزاید: متأسفانه ما در روابط خود با پاکستان مشکلاتی داریم که بیشتر بر می‌گردد به اینکه گروه‌های تروریستی و انتحاری که همه روزه در تلاش هستند مردم افغانستان را بکشند و آبادی‌ها را ویران کنند عمدتاً از پاکستان وارد افغانستان می‌شوند و همین مشکل موانعی را برای داد ستد تجاری و ترانزیتی برای استفاده بازرگانان افغان از بندر کراچی ایجاد می‌کند.

سفیر افغانستان در ایران بایان اینکه کشور محصور در خشکی افغانستان برای ارتباط و داد ستد دریایی با دیگر کشورها اهمیت ویژه‌ای قائل است گفت: گرچه افغانستان هم‌اکنون از بندرعباس هم برای ترانزیت، واردات و صادرات کالاهای خود استفاده می‌کند اما بندر چابهار راهی به‌صرفه‌تر و کوتاه‌تر به‌ویژه برای داد و ستد ما با هند ایجاد می‌کند چراکه اگر تبادل کالا با هند را از طریق بندرعباس انجام دهیم مسافت بسیار طولانی‌تری را چه از راه دریا و چه از راه خشکی باید طی کنیم و این مهم اهمیت بندر چابهار را نشان می‌دهد.

هند و افغانستان دو شریک آمریکا در تکاپوی مذاکره با این کشور برای اعطای معافیت به چابهار بودند و موفق شدند از آمریکا برای چابهار معافیت تحریمی بگیرند؛ معافیت‌هایی که به‌گواه کارشناسان 6 ماهه، یکساله و موقتی نخواهد بود؛ از آنجایی که هند می‌خواهد در این بندر سرمایه‌گذاری کند قطعاً معافیت به چابهار نیز باید دائمی باشد.

